

Kişisel Verileri Koruma Kurulu'ndan Avukatların İcra Takip Dosyalarına Vekaletname Olmaksızın Erişebilmesine İlişkin Çok Önemli Bir Karar

(*Kişisel Verileri Koruma Kurulu'nun 03.08.2021 tarihinde yayımlanan 20/05/2021 tarihli ve 2021/511-512-513 sayılı Karar Özeti hakkında kısa bir değerlendirme*)¹

Kararın Konusu: Karar, avukatların diledikleri icra takip dosyasını incelemek suretiyle kişisel verilere yetkisiz kişilerce erişilmekte olması konulu ihbarlar üzerine Kişisel Verileri Koruma Kurulunun ("**Kurul**") başlattığı resen incelemeye ilişkindir. İhbarlarda alacaklı vekili avukatların, icra tevzi bürolarına başvuruda bulunup borçluların alacaklı olduğu icra takip dosyalarına ait bilgilerin elde edilmesinin haksız olduğu iddia edilmiştir.

Savunma: Veri sorumlusu olan Adalet Bakanlığı savunmasında; **(i) 2004 sayılı İcra İflas Kanunu** uyarınca, alacağını tahsil etmek isteyen alacaklı veya vekilinin takibin kesinleşmesini müteakip borçlunun alacaklı olduğu dosyalar da dâhil olmak üzere borçlunun her türlü mal varlığını, hak ve alacağını sorgulama hakkının bulunduğu **(ii) 1136 sayılı Avukatlık Kanunu** uyarınca avukat veya stajyerlerin dava dosyalarını vekaletname olmaksızın inceleme isteğinin ilgililerce yerine getirilmesi gerektiği **(iii)** ihbar olunan hususun **kanunlarda açıkça öngörülme** hukuki sebebi çerçevesinde 6698 sayılı Kanun'a aykırı olmadığı ifade edilmiştir.

Ayrıca veri sorumlusu avukattan istenilen savunmada da ilgili avukat tarafından 1136 sayılı Kanun dayanak olarak gösterilmiştir.

Kurul Kararı ve Sonuç: Kurul tarafından yapılan inceleme neticesinde ihbar olunan hususlara ilişkin olarak 6698 sayılı Kanun kapsamında **herhangi bir işlem yapılamayacağı** yönünde karar tesis edilmiştir. Bu karar çerçevesinde tespit edilen **temel sonuçlar** şu şekildedir:

- 2004 sayılı İcra İflas Kanunu'nun "*Taşınır ve taşınmaz malların haczi*" başlıklı 85/1 hükmü uyarınca haciz yoluyla takip kapsamında borçlunun taşınır ve taşınmaz malları ile alacak ve haklarına haciz konulabilir. Öyleyse **borçlunun alacaklı olduğu icra dosyalarına konu alacaklara haciz konulması mümkündür.**
- 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun "*İşlerin stajiyer veya sekreterle takibi, dava dosyalarının incelenmesi ve dosyadan örnek alma*" başlıklı 46. maddesi uyarınca **avukatların vekaletname sunmasına gerek olmaksızın icra takip dosyalarını inceleme yetkisi vardır.** Ne var ki vekaletname olmaksızın dosyada örnek veya fotokopi alınamaz.
- Yine 1136 sayılı Kanun'un "Avukatlığın amacı" başlıklı 2. maddesi uyarınca **ilgili makamlar avukatların görevlerini yerine getirmesine yardımcı olmak zorundadır.**
- Son olarak 2004 sayılı Kanun'un 8/a-6 hükmü ile 78/1 hükmü uyarınca **UYAP, alacaklı vekili avukatların borçlunun alacaklı olduğu icra dosyaları dahil olmak üzere mal, hak veya alacağı hakkında sorgulama yapabilmesine olanak tanımaktadır.**
- Öyleyse avukatların alacak tahsili amacıyla vekaletname sunmaksızın dava ve icra takibi dosyalarını inceleme yetkisi söz konusudur. **Alacak vekili, borçlunun alacaklı olduğu dosyalarına ilişkin bir kişisel veri işleme faaliyeti yürütebilir.** Bu faaliyeti de 6698 sayılı Kanun'un 5/2-a hükmü uyarınca işlemenin "**kanunlarda açıkça öngörülmesi**" şartına dayanarak gerçekleştirecektir.
- Öte yandan ilgili makamlar avukatların görevlerini yapmaları için yardımcı olmak zorunluluğu altında bulunduğundan **icra dairelerinde görevli olan personelin bu bilgileri alacaklı vekillerinin erişimine sunması gerekir.** Dolayısıyla bu açıdan da icra dairesinde görevli olan personel,

¹ <https://kvkk.gov.tr/Icerik/7022/2021-511-512-513>.

alacaklı vekiline kişisel verilerin aktarılması suretiyle işleme faaliyeti yapabilecektir. Bu faaliyet Kanun'un 8/3 hükmü çerçevesinde yine işlemenin **"kanunlarda açıkça öngörülmesi"** şartına dayanarak gerçekleştirilecektir.

Kurul kararını çok kısaca değerlendirmek gerekirse hem gerekçe hem de karar bakımından son derece yerinde bir karar olduğunu belirtmeliyim. Avukatların kendi işlerini yerine getirebilmesi için Avukatlık Kanunu'ndan kaynaklanan yetkileri ve idari makamlar tarafından da bu yetkilerin kullanılmasına imkan tanınması son derece önemli ve değerli hususlardır.

Ne var ki, Kurul'un kullandığı dilden, alacaklı vekili tarafından yapılan işleme faaliyetinin alacaklı olunan dosyalar ve alacak tahsili amacıyla sınırlandırıldığı şeklinde de bir anlam çıkabileceğine dikkat edilmesi gerekir. Zira Kurul, yalnızca alacaklı vekili tarafından yapılan işlemeye ilişkin bir inceleme yapmış; avukatların icra dairesinde diledikleri dosyayı incelemesi bakımından ise bir açıklama yapılmamıştır. Ancak bu açıdan bir inceleme yapılmamasının sınırlandırma gibi bir niyetle yapıldığını düşünmüyorum. Tam aksine bu şekilde bir incelemeye de gidilse bir sınırlandırma yapmak gerekecek ancak bu sınırlamanın kapsamını belirleyebilmek de mümkün olmayacaktı. Esasen Kurulun verdiği bu kararlarla çok doğru bir şekilde avukat ve stajyerlerin icra dairelerinde her türlü dosyayı inceleyebilmesine ilişkin ihbar ve itirazların önüne çok net bir biçimde geçtiğini düşünmekteyim.